

مذاکرات مجلس

... بصورت مشروح مجلس روز یکشنبه اول شهریور ماه ۱۳۲۱ هـ

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - اقتراح شعب ششگانه
- ۳ - معرفی وزیر دارائی و وزیر کشور از طرف آقای نخست وزیر
- ۴ - بیانات آقایان رئیس و نوبخت و اورنگ

- ۵ - طرح گزارش کمیسیون مبتکرات راجع به رسیدگی بحساب دارائی اشخاص
- ۶ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس سه شنبه ۲۷ مرداد ماه را آقای (ملوسی) منشی قرانت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری ایست؟ (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شد

۲ - اقتراح شعب ششگانه

رئیس - مدت قانونی شعب منقضی شده باید تجدید اقتراح شعب شود. عده حاضر در مرکز ۱۲۱ بھر شعبه ۲۰ نفر به شعبه اول یکنفر علاوه میشود
(آقای آزادی اقتراح نموده نتیجه بقرار آتی حاصل شد)
شعبه اول - آقایان : هراز - روحی - مؤید ثابتی -

کازرویان - معینی - امیر تیمور - دکتر افیسی - نصرانیان
اصفهانیان - پارسا - ملایری - ارکانی - اصرری - یار احمدی
پناهی - دکتر ادهم - ثقة الاسلامی - بیات - اعتبار -
موقر

شعبه دوم - آقایان : معتضدی - دهستانی - سلطانی -
اردبیلی - یهین اسفندیاری - منصف - افخمی - دکتر ملکزاده
اسفندیاری - فرمانفرمایان - شاهنک - فریدونی - هدایت الله
پالیزی - چایچی - لاریجانی - فاطمی - محمد ضیائی - شیرازی

(طابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

عین مذاکرات مشروح هشتاد و یکمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غالبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : مستشار - فرخ - مکرم افشار - فاطمی - کامل ماکو -
غائبین بی اجازه - آقایان : تولیت - ضیاء - عباس - شهسواری - اکبر - مؤید قوامی - دهستانی - آصف - صادق وزیري - نصرانیان

جواد عامری را بسمت وزارت کشور (صحیح است - مبارك است)

۴ - بیانات آقایان رئیس و نوبخت و اورنگ

رئیس - با اینکه همیشه میل دارم در این مسائل کمتر صحبت کنم و اظهاری نکنم ولی در این مورد می بینم اگر اظهاری نکنم بضرر مجلس است . همه آقایان خوب میدانند طرز اجازه هائیکه داده میشود بچه ترتیب است تمام اجازه ها ثبت و بترتیب اظهار میشود تا زمانیکه مجلس تقاضای دستور یا تقاضای کفایت مذاکرات را بکند بعد از آنکه مجلس تقاضای فرمود البته تقاضای مجلس محترم و قابل رعایت است و همیشه هم آقایان نمایندگان محترم این مسئله را رعایت میفرمایند و اگر اجازه بعضی باین جهت عقب افتد یا سلب شود ساکت میمانند و اظهاری نمیفرمودند ولی متأسفانه بنده می بینم آقای نوبخت راجع به این موضوع بجای این که در مجلس اظهاری بکنند شرحی در روز نامه نوشته اند در صورتیکه این کار هیچ سابقه نداشت و با اینکه اظهار داشته اند میخواهم حقیقت امر را بگویم اظهاراتی کرده اند که از روی انصاف و وجدان تمامش برخلاف حقیقت است می نویسند چون من در موقع طرح قرار داد در مجلس شورای ملی اطلاق ایراد نمودم بمن اینطور مشهور شده که کسب اجازه برای من بسیار مشکل و دشوار شده است البته این عبارت در نظر افراد مردم بسیار جالب توجه و قابل تأمل است بنده اینجا راجع بخودم اظهاری نمیکنم ولی طرز بیان ایشان طوری است که خواسته اند بنمایانند که ایشان شخص واحدی هستند که در باب قرار داد و در باب مسائل اساسی مذاکره کرده اند و از طرف سایرین هیچکدام اظهاری نشده البته این امر در نظرها فوق العاده نارواست برای اینکه خدا میداند و مجلس و دولت هم گواهند که در مجلس شورای ملی تمام افراد با جدیت و دقت و توجه کاملی که لازمه دولتخواهی و لازمه مملکت خواهی بود مذاکرانی بعمل آوردند (صحیح است) و آنچه باید مذاکره بکنند مذاکره کردند (صحیح است) و چندین بار در مجلس خصوصی و در

افشار - امیر ابراهیمی .
شعبه سوم - آقایان : صدر - شجاع - سزاوار - لبقوایی
ریگی - بوداغیان - اراقی - گوردوزیا - فتوحی - نوبخت
فروهر - رضوی - آزادی - مرآت اسفندیاری - صفاری
ساکینیان - دشتی - رحمت سمیعی - جلیلی - حریری .
شعبه چهارم - آقایان : دکتر غنی - دکتر سنک -
فرشی - اسفندیاری - مخبر فرهمند - صفوی - ایک پور - دکتر
سمیعی - دولتشاهی - دکتر جوان - مؤید قوامی - دکتر
لقمان - رستم کیو - محیط - دکتر تاج بخش - طباطبائی
جلالی - اقبال - مؤید احمدی - مسعودی خراسانی .
شعبه پنجم - آقایان : مسعودی - طهرانچی - اکبر
مهدب - رفیعی - منشور - عطاءالله پالیزی - فرخ - نمازی
امامی - گرگانی - ابراهیم سمیعی - طوسی - اورنگ -
دادور - هدایت - مستشار - بهبهانی - هاشمی - معیدل .
شعبه ششم - آقایان : عزیزی - نائینی - اوار -
اواب بزدی - دکتر طاهری - مهدوی - معتمد سنک -
اقابت - اوحدی - ملک مدنی - حمزه ناش - ناهید - ذوالقدر
تولیت - مشیر دوانی - ملک زاده آملی - دکتر قزل اباغ
رهبری - مقدم - جهانشاهی .

به شعبه یک علاوه میشود - آقای خسروشاهی -
رئیس - از آقایان اعضاء شعب خواهش میشود شعبات
خودشان را تشکیل بدهند و هیئت رئیسه شب را معین
بفرمایند و همچنین اعضاء کمیسیون عرایض و مبتکرات را
تا بن فرمایند که مشغول کار شوند

۴ - معرفی ولیر دارائی و ولیر کشور از طرف آقای نوبخت وزیر

رئیس - آقای نوبخت وزیر
نوبخت ولیر (آقای قوام) - بطوری که آقایان
اطلاع دارند در موقعیکه هیئت دولت معرفی می شد آقای
تقی زاده را بسمت وزارت مالیه معرفی کردم متأسفانه ایشان
بواسطه عارضه کسالت و عمل جراحی که کرده اند از مسافرت
ممنوع شده اند این است که بر حسب امراء حضرت آقای
باقر کاظمی را بسمت وزارت دارائی معرفی میکنم و آقای

مجلس علنی مذاکرانی شد و آقایان با نهایت مراقبت اظهارات
و پیشنهادهائی کردند که واقعا هم برای هدایت دولت خیلی
مقتضی بود دولت هم که مال توجه را کرد و بالاخره کار بجائی
رسید که اتفاق نظر حاصل شد و برای مصلحت طرفین یک
قراردادی منعقد و امضاء شد و بنده هم که رئیس مجلس هستم
جز این که نظر مجلس را رعایت نموده و احترام نمایم تکلیفی
ندارم ایشان میگویند بعد از موضوع پیمان دیگر بایشان
اجازه داده نشده است در صورتیکه آنها هم برخلاف حقیقت و انصاف
است زیرا مسئله قرار داد در ۶ بهمن ماه ۱۳۲۰ تصویب شده و ایشان
قبل از دستور در ۲۶ اسفند ماه ۳۲۰ اجازه خواستند اجازه
داده شد و نطق ایشان هم در صورت مجلس حاضر است و بعد هم
در ۲۳ فروردین ۳۲۱ اجازه خواستند و اجازه داده شد
نطقشان هم در صورت مجلس حاضر است و بنده تعجب میکنم
از ایشان که چیزی بنویسند که حقیقت نداشته باشد ایشان
اظهار میکنند که همه روزه پیش از دستور اجازه خواسته ام
و بمن اجازه داده نشده است بنده که نمی شناسم یک نماینده
که هر روز قبل از دستور اجازه خواسته باشد و باو اجازه داده
نشده باشد فقط در موقع مذاکره در برنامه دولت حاضر که
مخالفین و موافقین اسامیشان یاد داشت شده و اول به مخالفین
اجازه داده شد بعد از آنکه چهار نفر مخالف و موافق اظهار
کردند مجلس پیشنهاد کفایت مذاکرات را نمودند و رأی داده
شد بنابراین نطق های جمعی باقی و آقای نوبخت مخصوصاً تقاضا
کردند که اجازه شان برای جلسه بعد محفوظ باشد بنده هم در
جلسه بعد ایشان را دعوت به اطلاق کردم برخاستند و گفتند
متأسفانه من همان سئوالی بود که از آقای نوبخت وزیر نمودم
و آن سئوال هم به آقای رئیس الوزرا ابلاغ شد . میگویند
همیشه موافقین اجازه داده میشود و به مخالف حقیقی اجازه
داده نمیشود در صورتیکه تمام آقایان شاهدند که در تمام مطالب
بنده اول اسامی مخالفین را اعلام میکنم و آنها را به نطق دعوت
میکنم بعد از آنکه مخالف اظهار خودش را کرد موافق اظهار
میکند هیچوقت نشده است که حق نطق مخالفین ساقط شده
باشد بلکه خیلی اتفاق می افتد اطلاق آقایان موافقین از بین

میرود برای اینکه مخالف که اظهار مطلب نمود هیئت دولت
جواب میدهند و موافقین نطقشان معطل مینماید و ابداهم کله
نمیکنند . میفرمایند بنده تبعیض میکنم در صورتیکه آقایان
همه شاهد هستند که به نسبت بکسی تبعیض کرده ام به کسی
را ترجیح داده ام حق نظامنامه همه آقایان برای من محترم
و مرعی است ایشان آرزو کرده اند بنده کاری بکنم که سزاوار
مقام خودم باشم این حق بنده است که از روی حق و انصاف
از خداوند بخواهم که ایشان را بوظائف خودشان آشنا نموده
که ایشان هم سزاوار مقام نمایندگی خودشان باشند بدیهی
است آن کسی سعادت مند است که بی ربا به دولت و ملت و کشور
خود خدمت کند (صحیح است) اگر غیر از این باشد مسلماً
به نتیجه مطلوبه نمیشود رسید . آقای نوبخت .

نوبخت - فرمایشات آقای رئیس چند قسمت بود یک
قسمت راجع به این بود که فرمودند که بنده خود نمائی کرده ام
و خواسته ام بنمایانم که تنها شخص و فردی هستم که در
قهر داد مخالفت کرده و بعنوان مخالف صحبت کرده ام بنده ابدأ
چنین نظری نداشتم . یک قسمت راجع باین بود که فرمودند
من نوشته ام که درخواست اجازه کرده ام و آقای رئیس اجازه
نداده اند البته این نظر یک قسمت راجع به برنامه بود که
آقایان اعضاء تقنینیه کاملاً شاهدند که بنده اول کسی بودم
که اسم خودم را در صورت نوشتن بعد آدمم این جا و دیدم
اسم چند نفر قبل از من نوشته شده به آقای رئیس که مراجعه
کردم فرمودند که آقای امیر تیمور آمده اند در منزل و اجازه
خواسته اند البته معلوم است در برنامه اجازه خواستن و در
منزل رفتن و اجازه خواستن چه حالی دارد راجع به پیش از
دستور هم که بنده اجازه خواسته ام باز هم مکرر اسم بنده
مقدم بوده و در بالا نوشته شده بود و این آقای رئیس اجازه خواسته ام
و اجازه نداده اند و مطالب دیگری که فرمودند چون
حافظه بنده خیلی ضعیف است و درست خاطر من نیست سایر
بیاناتی که آقای رئیس فرمودند مطالب را در روزنامه میخواهم
اگر مطالبی بود که لازم بود جواب عرض کنم بعد عرض
خواهم کرد .

رئیس - آقای اورنگ .

اورنگ - این تابلویی که در سرسرای مجلس است و آقایان مخالف و موافق در قضیه میان آن صفحه نام خود را ثبت میکنند من تصدیق دارم بعضی ها که می آیند اسم خود را ثبت میکنند دیگری که می آید اسم خود را بالای آن اسم مینگارند این را من خودم واقف هستم که نسبت به آقای اوبخت و هم آقای اراقی این موضوع واقع شده است ولی این مربوط به مقام ریاست نیست ما خودمان و خود رفقا باید رعایت این نکته را کرده باشیم يك آقای که می آید ثبت اسم کند باید اسم خودش را زیر اسم سایر کسانی که قبلاً ثبت اسم کرده اند بنویسد و ما خودمان باید این رعایت را کرده باشیم (اوبخت امره دارد و مرتب است) بعد که آن صورت را می آورند مقام ریاست هم آن نام ها را صدا میکند اعم از موافق یا مخالف . يك نکته دیگری بود که من خواستم به آقای اوبخت عرض کرده باشم اصولاً هر صحبتی را که ما داریم جایش این جا است و از این جا نباید تخطی کرده باشیم يك نماینده ای اگر در يك موقعی صحبتی داشته باشد یا کلامی داشته باشد یا اگر امری را خلاف نظامنامه فرض کند جای گفتن آن مطالب جای حل و تصفیه آن در این محل است و این جا هم از طرف آقای اوبخت خارج از رویه اعمال شده است حاجت بنوشتن در خارج نبوده است امیدوارم در آتی همه رفقا این رعایت را از هر جهت نسبت بهم کرده باشیم .

رئیس - آقایان خیال میکنند در هر اطلاق که میخواهند بکنند و در هر لایحه بیان مطلب که میکنند اول باید باشند اگر دوم شد کار بهم می خورد (اوبخت - کی چنین خیالی را کرده است ۱۲) يك عده ای برای مذاکره اجازه میخواهند چند نفر که مقدم هستند مطالبشان را اظهار میکنند اتفاقاً بشما نوبت رسیده است این دیگر قابل این نیست که شما بروید مطالب را در روزنامه بنویسید که نطق شما يك روز عقب افتاده است شما در بر نامه اسم خودتان را در ستون مخالف معین کردید بعد در حضور من به آقای رئیس الوزرا میگوئید که من باشما موافق بودم و از امروز باشما مخالف خواهم بود . این

سلیقه است ۱۲ این عمل شایسته مقام نمایندگان است ۱۲
اه طرح گزارش کمیسیون مبتکران راجع به رسیدگی بحساب دارائی اشخاص
جمعی از نمایندگان - دستور دستور .

رئیس - گزارش کمیسیون مبتکران راجع به رسیدگی بحساب دارائی مطرح است . طرح پیشنهادی و گزارش کمیسیون خوانده میشود .

نظر باینکه اساس حسن جریان امور کشور و لیستگی کامل بدرستی مأمورین دولتی داشته و عیب نادرستی و عدم صحت عمل بنیان هر سازمان خوبی را متلاشی خواهد ساخت و تا کزون هم امتیاز شایسته که موجب تشویق مأمورین صحیح العمل و کیفر کارکنان دغل باشد رعایت نشده و ممکن است کماکان بر تخریب اشخاص غیر صالح افزوده و از تعداد مأمورین درستکار کاسته شود ما امضا کنندگان طرح زیر را طی دو ماده پیشنهاد و تصویب آنرا تقاضا مینمائیم .

ماده ۱ - دولت مکلف است بوسایل ممکنه مقتضیه کیفیت ایجاد دارائی کارمندان و اشخاصی را که از صندوق دولت استفاده میکنند از سال ۱۳۰۰ به بعد اعم از لشکری و کشوری مورد بررسی قرار داده معلوم دارند روز ورود بخدمت چه داشته اند و اکنون دارائی چه وضعیتی است و در صورتیکه دارائی فعلی او با عواید حقه اش توافق ننماید حصول این دارائی را تحقیق و رسیدگی نموده طبق آئین نامه که بتصویب کمیسیون های مربوطه پارلمانی مجلس خواهد رسید قرار مقتضی صادر نماید .

ماده ۲ - دولت در ظرف مدتی که از دو ماه تجاوز ننماید آئین نامه اجرای این منظور را تهیه و بتصویب کمیسیون های مربوطه پارلمانی خواهد رساند .

یعقوب آوار - طوسی - ارگانی - محمد طباطبائی - جوان آزادی - اوحدی - مؤید احمدی - جواد شجاع - ابراهیمی ریگی - حسن مسعودی - ابوالقاسم اراقی - محمود فرخ - صفوی - مجید موقر - ع . روحی - غلامحسین فرشی - سلطانی - کرگانی - اصفهانیان - احمد صفاری - اقبال - حسین افشار - م . همراز - محسن مهدوی - احمد

موسوی بهبهانی - عیسی لیقوانی - فتوحی - اعتبار - محمد تقی رفیعی - دکتر مهدی ملک زاده - کورد زبیا - ع . مسعودی - پناهی - کامل ما کوئی - محمدرضا اردبیلی .

گزارش از کمیسیون مبتکران بمجلس شورای ملی
کمیسیون مبتکران طرح پیشنهادی راجع برسیدگی بحساب دارائی کارمندان دولت را در جلسات متعدد خود مورد بحث و بررسی قرار داده طرح امبرده را قابل توجه تشخیص داده و طبق ماده ۳۶ آئین نامه داخلی مجلس گزارش آبرائقدیم مجلس شورای ملی میدارد .

رئیس - آقای موسی

طوسی - بعقیده بنده و همه میهن پرستها جلسه امروز را میتوان جلسه پرافتخار و جلسه تاریخی مجلس نامید زیرا امروز روز حساب و روز حرف حسابی است در کشور در خانه در جامعه که حساب در کار نباشد هیچ چیز نیست از محیطی که حساب درستی در کار نباشد نباید انتظار انتظام داشت . آقایان محترم این طرح را مطالعه فرموده اند حالا هم خوانده شد پایه این طرح روی حمایت از مردم درستکار گذاشته شده چنانکه هفت هشت ماه قبل عرض کردم و در دنباله آن عریض به حسن نظر و همت آقایان امروز این طرح و خبر کمیسیون مطرح میشود پیدایش این فکر بر اثر بدکاری عده اشخاص بی وجدان بود که خدایا حاضر و ناظر نشناخته بجان و مال مردم ابقاء نکرده بدنام کننده نگوئیم عده از کارمندان دولت شدند و دولتهای وقت هم یا مطلع شده با آنها همکاری کردند و یا بکل بی اطلاع بودند هر قدر پرسش در کار نیامد بر تخریب آنها افزوده شد و وقتی که بکنفرشکایت داشت بدون مطالعه و بدون اینکه بگویند از چه شخص یا اشخاصی زیان دیده اند می گفتند کارمندان و حال آنکه کارمندان بد کار بیش از معدودی انگشت شمار بوده اند و هرگز اقتضا ندارد کسانی که با صحت عمل بهترین روزهای عمرشان را در راه خدمت بشکوه گذرانده امروز هم با شدت پریشانی روبرو هستند در صف يك چند نفر بد کار نامبرده شود با اجرای این طرح خوب و بد از یکدیگر جدا خواهند شد باید بقدر امکان هر کس در هر کاری هست اگر آورده نیست از آنکس که آورده و کثیف است فرسنگ ها

دوری بگوید چقدر ناگوار است چقدر ناروا است دامنه های پاك بادامنه های ناپاك تماس پیدا کنند چقدر ظلم است مثلاً بگویند کارمندان دولت بگویند صاحب منصبان ارتش و حال آنکه در هر يك از این دو دسته بیش از چند نفری نیستند که با بد کرداری و جمع مال از راههای نامشروع خو گرفته اند از بنده و سایر کسانی که از روی حقیقت و ایمان متکی بوجود ارتش هستیم و تأمین حیات مادی و معنوی خودمان را بوجود ارتش میدادیم هرگز رضایمیدیم بدامان پاك آنها کوچکترین لکه سیاهی به بینیم اکثر کارمندان کشوری مردمان منزهی هستند که همیشه از دسته بد کاران دور و از آنها عصبانی هستند چرا باید رضا دهیم دیو و فرشته در يك عرض جابگیرند بنده کاملاً مطمئن هستم اگر این عمل رسیدگی بحساب های دوره بیست ساله بخوبی انجام گیرد و در آینده جای تردید بسعادت کشور باقی نمی ماند .

بالاخره هر کس در دنیا و دوره عمر خود آرزویی دارد آرزوی بنده همیشه این بوده که پرده از روی کار ما مردم بر طرف شود تا بتوانیم یکدیگر را با آنچه هستیم بشناسیم حالا که این آرزوی امثال بنده صورت نمیگیرد باید عملاً در سایه بیم و امید باداش و کیفر مقاصد مشروع خود را که تأمین انتظام مادی و معنوی کشور است انجام دهیم بایستی آقایان صحیح العمل درستکار همیشه بد کاران را بمقامات صالحه مربوطه معرفی کنند باید خدایا نظر اعمال خود دانسته و بآءال بد کاران نظارت کنند تا آبرو مندان بی آبرو شوند و اشخاصی که در دوره سی و چهار سال خدمت هنوز بی خانمان و بدون شب محتاج هستند از آنها که در مدت کمی دارای همه چیز از طریق نامشروع شده اند ممتاز و شرافت خودشان را برای همیشه محفوظ دارند . در خانمه يك نکته را هم لازم میدانم عرض کنم که این طرح یکی از مقاصد تهیه کار برای کارمندان لایق است که از کار برکنار مانده اند زیرا طبعاً اشخاص آلوده در آینده بست های خدمتشان را خالی خواهند کرد و مورد استفاده آلهالی که پاك و صدق هستند واقع میشود . هیچ فلسفه ندارد من می بینم و میدانم الان اگر آقایان اجازه بدهند (ولی

خیلی متأسفم) چه اشخاصی را خواهم گفت که هستند در این مملکت که يك يك دارند بما نگاه میکنند و بما مضمون میگویند ما را مسخره کرده و استهزاء میکنند که کاری نمیتوانند بکنند میدانم آقایان تا کی باید تحمل کنند ؟؟ رهپس ... آقای هاشمی .

هاشمی ... به بخشید بنده عادت بنوشتن اطلاق خود ندارم اگر عیبی و ایرادی دارد از این جهت است و عفو میفرمائید چون افکار توجه این موضوع شده است و همه انتظار دارند چنین موضوعی پیش آمد بکنند شاید از مثل من آدمی هم انتظار نداشته باشند که بعنوان مخالفت در چنین قانونی که میباید صد در صد موافق باشم بیایم صحبت بکنم . پنج روز بعد از رفتن رضا شاه پهلوی در یکی از جلسات خصوصی که حضرت آقای صدر هم تشریف داشتند اول کسی که مقدم به این گفتار شد بنده بودم گفتم که دیگر انتقاد در باره شاه گذشته نسبت بجمع اموال از طرف او چه معنی دارد او که اموال را داد و رفت اما آن کسانی که اموال را برده اند و حالا هم در سر کار هستند و مشغول کار هستند و باز باعمال خود دارند ادامه میدهند باید از آنها جلو گیری شود . همچنین روزی که برنامه دولت آقای فروغی مطرح بود عرض کردم تا جلو گیری از این سوء استفاده ها نشود نمیتوان گفت که نسیم امید دلساحت ایران وزیده سپس هم کم و بیش در جرالد در این موضوع نگاشته ام پس حالا به چه عنوان آمده ام اظهار مخالفت میکنم ؟ عنوانم روی اقتضای زمان و مقتضیات موجوده عصر است . مملکت امروز محتاج به قوانینی است که موجب و موجب وحدت ملی بشود و کاملاً جلو گیری کند از آن دسائسی که پیش از این در این مملکت حکمفرما بود (صحیح است) بنده تصدیق دارم بی اعتدالیهایی شده است در این کشور برای این که در این مدت دست به منابع ثروت زده نشده فقط جلوی يك عده باز شد برای جلب استفاده و این استفاده بريك جا خورد به کجا ؟ به نافع عمومی بعبارت اخیری از دست افراد در آمد و در يك نقاطی تمرکز پیدا کرد مگر ما دست به يك منابع

بجای یگانگی بجای وحدت کلمه جنگ شیعیه و سنی جنگ معتزله و اشعری ، جنگ حنفی و شافعی درست میکردند بالاخره يك اشخاصی هم از میانه آنها راهی برای اجانب باز میکرد و قسمی شد که گفتند مورخین که اگر هزاران سال ایرانیان نمیرد و آبادی کنند آوقت جای آبادی بیش از حمله مغول را خواهند گرفت آقایان تصور میفرمایند که حوادث امروز که پرامون کشور ما را گرفته است از آن حوادث کمتر است البته هزاران مرتبه بالاتر است آیا امروز مملکت ما محتاج بوحدت کلمه نیست که ما در يك دنیای با آرامش و راحتی نشسته ایم که مواجه با بادزن برقی هستیم و همچو قوانینی را وضع میکنیم ؟ مثلاً وقتی که يك سیلی از اطراف و جوانب دیوار خانه شما خدای نکرده بنا کند باطاقهای خانه و دیوارهای خانه رخنه کردن آیا در ایند موقع کسی میآید يك فرد عاقلی افراد آن خانواده را تحت محاکمه بکشد نوی سر این بزند نوی سر آن بزند ؟ من حرف ندارم بنده خیلی اهل شور و مشورت هستم اگر این جا مذاکره شود و قبول شود که این کار به مصلحت کشور است و مصلحت این است که در چنین موقعی ما يك طوفانی راه بیندازیم بنده هم بر فرض این که پیش خود ایمان نداشته باشم تسلیم میشود . موضوع دیگر این است که چه محکمه بالاخره باین کار رسیدگی کند ؟ اگر بفرمایش آقای طوسی عده خیلی خیلی کمی هستند که بنده هم همین حسن نظر ایشان را امیدوارم داشته باشم ولی میدانم وقتی که باین کار شروع شد باب دسائس باز میشود که کم کسی از این طوفان حوادث دامن پاك بیرون میرود این را هم باید نگاه کنید حساب کنید بالاخره اگر عده بسیار معدود و کمی هستند چرا دولت را متذکر نمیفرمایند که از قوانین موجوده الآن هم استفاده بکنند و از فردا جلو گیری از این اشخاص بکنند اشکالی ندارد این چند نفر معدود میدانم چقدر زور مندی دارند که باید امور مهمه کشور باین بزرگی را در پاك همچو موقع خطرناکی فلج کنند اگر برای آزمایش است که به بینیم این کار میشود یا نه عجبالتاً آنها نیستند که مورد سوء ظن هستند آن ها را از

کارها بر کنار بگذارید و بعد به حسابشان رسیدگی کنید در صورتیکه بنده منکر و فکر میکنم که چه طور میشود باین کار رسیدگی کرد و امی شود حساب بیست ساله تمام اشخاصیکه در طبقات مختلفه سر کار بوده اند رسیدگی کرد الآن يك محاکمه در جریان است شش هفت ماه است تمام محکمه و افکار مات ایران متوجه است می بینید که چه جریانی دارد و جز محاکمات روده دراز نتیجه نداده است اگر يك کاری میخواهید بکنید در واقع برای آزمایش و به بینیم که مامرد این میدان هستیم و به بینید که این کار را میتوانیم بکنیم یا خیر بنده عرض میکنم حساب بیست ساله پیشکش شما به حساب همین ده دوازده ماه رسیدگی کنید (صحیح است) از بعد از شهر یورماه باینطرف به بینیم چه خبر است والا باید به حساب سه دوره رسیدگی کرد و به حساب اشخاص رسیدگی شود یکی دوره پیش از رضاشاه پهلوی و یکی دوره رضاشاه پهلوی و دوره دیکتاتوری رضاشاه یکی هم دوره بعد از او و این دوره آوقت یوم توبلی السرائر اسرار همه واضح شد و اشخاص در این سه دوره خوب معرفی شدند دیگر این کار ها لازم نیست . آقای میفرمایند من آرزویم این است که پرده از روی اسرار برداشته شود بنده عرض میکنم که آقای طوسی پرده از روی اسرار برداشته شده و روز کار هم خودش پرده را بر میدارد (طوسی - این پرده را بنده پاره میکنم) اگر میتوانید بنده هم موافق هستم ولی بهر حال بنده امروز این را مقتضی میدانم بدیهی است نمیگویم باید در بونه اجمال و طاق نسیم گذاشته شود ولی عرض میکنم مملکت و دایا پاك چیز فوق العاده ای در پیش دارد رخت امن و امان از بسط خاك بر داشته شده روز راحت نیست امروز روزی است که باید دست همدیگر را بگیریم و فعلاً اگر توانستیم به نصیحت دزد را از دزد پیش باز داریم اگر علاج نشد چهار روزی بعضی اشخاص را بر کنار بگذاریم و بعد بکار آنها رسیدگی کنیم و الا فعلاً بکدام محکمه رجوع میشود به همین محکمه خرما نخورده ؟ این مثل همان زن است که آمد خدمت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و عرض کرد که بچه ام ناخوش شده

و ضعیف شده و با اصلاح مجروح شده است حضرت فرمودند که برو فردا بیا و روز دیگر فرمودند خرما نخور (بعضی از نمایندگان - آقا همه خورما خورده ایستند) تصدیق دارم ولی دخالت در کارها داشتند بهر حال اولی این بود که در کمیسیون مربوطه و نظر وزیر مربوطه هم مراجعه دهیم بعد از آن بنده باز اگر عرض دانستم عرض میکنم و الا امروز در اصل موضوع مخالف ایستم و عقیده دارم باید به اصل موضوع رسیدگی شود و باید شدیداً از دزدی جلوگیری شود و اشخاصی که بجان مردم افتاده اند در واقع يك کرگانی هستند که امروز مسلح هستند و این لباس دولتی اسلحه اوست ام از قلم و شمشیر از امروز باید دندانهایشان را بکشند و عجله رهايش نکنند تا وقتیکه به بینیم يك محکمه مقتضی و روز کار مقتضی بدست میاید بعد از آن این کار را بکنید.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض میکنم ما اگر کارها مان را باید طوری کنیم که از افراط به تفریط نه پیوندد نتایج خوب می بینیم یکی از کارهای لازمی که باید بکنیم تصویب همین قانون است امروز يك مشت از جوانهای هستند که تازه وارد کار شده اند و بایستی برای جامعه و مملکت کار بکنند و خدمت کنند و اسباب سعادت جامعه را فراهم کنند وقتی که اینها دیدند هر کس هر چه دید غارت کرد به ما کرد و در کمال احترام در جامعه زیست میکنند و خود و اولادش کمالاً با نهایت خوش زندگانی میکنند و باز پرسی در کار ایست دیگر او نمیتواند خوب باقی بماند بنده عقیده دارم که باید به این حسابها رسیدگی شود آقای هاشمی خودشان يك بیانی فرمودند که همان بیان جا کسی بود از اینکه باید به این حسابها رسیدگی شود و در همین ده ماهه که میفرمایند البته در این مدت يك بی رویه گیهای فوق العاده و بك افراط کاری هائی شده است که بنده هم از يك قسمتش اطلاع دارم اگر از پیش جلوگیری کرده بودیم این ده ماهه محتاج به این بدبختی و بیچارگی نبودیم (هاشمی - صحیح است) چطور شما يك نفر که درس گرفته

اعتبار - پیشنهاد بنده را مطرح بفرمائید

رئیس - خوانده میشود:

پیشنهاد مینمائیم این طرح فعلاً از دستور خارج شود اعتبار - بهبهانی - کودرزیا

اعتبار - این پیشنهاد را اولاً بنده و آقای بهبهانی و آقای کودرزیا امضا کرده ایم و تقدیم شده و ثانیاً نفس عمل کاملاً مورد تصدیق است و بهیچوجه محل شبهه نیست اشخاصی که تخلف کرده اند و اشخاصی که کارهای زشت کرده اند اینها باید بحسابشان رسیدگی شود لیکن موقعی که این طرح داده شد در کابینه سابق در دولت سابق بود کسی که بایستی وسائل اجرای این طرح را فراهم کند دولت وقت است با دولت وقت هم برای اجرای این کار برای پیشرفت باید مشورت شود و صحبت شود و بقراری که بنده اطلاع پیدا کرده ام با دولت فعلی مذاکره نشده و در کمیسیون مبتکران هم این کار نشده است و بنده معتقدم که بایستی با دولت فعلی هم در این خصوص مشورت شود بنابراین عقیده دارم که فعلاً این طرح از دستور خارج شود که با دولت مذاکره شد و مسائل انجام این کار فراهم شد و دولت هم برای اجرای آن موافقت کرد و مذاکره کرد آنوقت بیاید و مطرح شود

رئیس - آقای انوار با پیشنهاد آقای اعتبار مخالفید؟

انوار - بلی دلیل مخالفت بنده با پیشنهاد آقای اعتبار دلیلی است که الان عرض میکنم الان در مجلس گفته شد و باینکه همه می شنویم در مسئله قماش و اینها الان گویا آقای مؤید احمدی شما برای من صحبت کردید که از همین انحصار قند و سیگار هر روزی چنه صد هزار تومان دزدی کرده اند دلیلتش چه چیز است این قند جز در انحصار دولت بوده است سیگار غیر از در انحصار دولت بوده است؟ این فنندرا که دولت بکمن بیست و چهار قران میفروشد بچه دلیل در تمام مغازه ها فنندهای کرج و کهریزك بکمن هشت تومان فروخته میشود آخر این را از کمرک وارد کرده اند و آورده اند یا تون صادر کرده اند؟ این همه سیگار که در همه جا میفروشد چه خبر است آقا هر کس که رسید بر میدارد میرود شما به بینید

چطور مردم را می چایند از جهة قماش از جهة قند از جهة سیگار این چیز هائی که در انحصار دولت است علتش چیست که دولت اینطور میدهد و سایرین اینطور میفروشند؟ میگویند زندگانی ما بالا رفته است برای چه بالا رفته است برای این جور چیزها بالا رفته است يك فندی را که دولت میفروشد بکمن بیست و چهار قران بچه مناسبت برای چه میفروشند بکمن هشت تومان این چطور میشود این مازاد را کی میبرد کجا میبرد توی جیب کی میرود تازه این دولت قوام السلطنه که مایه امیدراری است در وزارت مالیه قدمی برداشته است پس بیایید ما هم لافل قدمی برداریم که این قدمش عملی شود اینها بیایند در پیشگاه عدالت و حساب معلوم شود بدانند که بحساب اینها رسیدگی میشود این است که بنده با این طرح موافقم و عقیده ام این است که شما هم موافقت کنید که برود بکمیسیون مربوطه و در آنجا مطالعه شود تا بدانند که روز بازخواستی هست اگر چه یکی از مطبوعات نوشته بود همان قاچ زین را نگاه بدارید دیگر اسب دوانی لازم نیست خیر ما بیاری خداوند اسب دوانی هم میکنیم و قاچ زین را هم نگاه میداریم و امیدواریم که جلوگیری از این اعمال زشت بکنیم و نگذاریم در آئینه این همه دزدی شود در دوره سابق بکنفر بود ولی از دزدی سایرین تاحدی جلوگیری میکرد خدا شاهد است يك مبل يك اطاق را که میگفتند چهل هزار تومان میشود رضا شاه قبول نمیکرد تا چه رسد به اینکه این همه انومبیل داشته باشند برای خودش برای دخترش برای پسرش برای پیشکارش هی انومبیل چه خبر است مال کی است آقا اینها پس بیایید بگذارید برود بکمیسیون که در این باب وارد شود اگر چه نمیدانم چه اشخاصی هستند چه قضاتی هستند که در این باب وارد میشوند ولی امیدواریم که يك قدمی در این باب وارد شویم اول بعد که يك قدمی در این کار برداشتم قضانش را هم معلوم میکنیم که بیایند و رسیدگی کنند.

هاشمی - قضانش را که معلوم کنند بنده هم موافقت دارم کاملاً.

رئیس - آقای طوسی .

دکتر جوان - بنده اخطار نظامنامه دارم آقا . مطابق آن ورقه که اجازه گرفته میشود در بیرون والان هم در جاوی شما است برای اجازه مذاکره در قسمت موافق اول آقای روحی اجازه گرفتند بعد بنده حالا هم قبل از بنده به آقای طوسی اجازه دادید قبلاً هم به آقای اوار اجازه دادید این مخالف نظامنامه است حالا با این وضعیت مخالف صریح شما از نظامنامه می آید به آقای ابوبخت این اعتراضات را میفرمائید !!
رئیس - اولاً عصبانی شوید شما بی ربط فرمودید (دکتر جوان - بنده با ربط صحبت کردم) آقای هاشمی اول بودند آقای روحی دوم بودند اطلاق خودشان را کردند (دکتر جوان آقای طوسی را عرض کردم) بعد پیشنهادی رسید ایشان در پیشنهاد مخالفت کردند و در باب پیشنهاد مذاکره کردند بنده امیدام در کجا بر خلاف نظامنامه رفتار شده است (دکتر جوان - آقای طوسی را عرض میکنم آقای طوسی را) آقای طوسی محبر کمیسیون هستند (دکتر جوان - حق ندارد) بنابراین شما مطابق نظامنامه حرف امیزید .

رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود .
پیشنهاد میکنم این طرح فعلاً از دستور خارج شود .
رئیس - آقایان موافقین برخیزند (چند نفر برخاستند) تصویب شد . پیشنهاد آقای نقابت .
بنده پیشنهاد میکنم طرح راجع برسیدگی بحسابها بکمسیون داد گستری مراجعه شود .

نقابت - بنده در حاشیه مطلب توضیح زیادی ندارم بنده پیشنهاد کردم که این طرح بکمسیون داد گستری مراجعه شود علتش هم این است که این طرح تماس دارد با حقوق افراد و احیاناً اگر متهم است مجازات و کیفری هم نوشته میشود اعم از ضبط مال یا انتقال یا توقیف مال و بنابراین بر طبق مقررات باید بوزارت داد گستری برود و از لحاظ حقوقی هم مطلب مطالعه شود (روحی بعد از شور در کلیات پیشنهاد بفرمائید) در صورتیکه مذاکرات را آقایان کافی دانسته اند که البته حالا باید این پیشنهاد مطرح شود و الا

بعد از اینکه مذاکرات کافی شد آوقت این پیشنهاد مطرح شود
دکتر ملک لاده - بنده اخطار نظامنامه دارم .
رئیس - بفرمائید .

دکتر ملک لاده - مطابق نظامنامه وقتی که یک لایحه مطرح میشود باید کلیه آقایان از موافق و مخالف عقاید خودشان را اظهار کنند بعد از اینکه مذاکرات شد و شور در کلیات تمام شد و رأی داده شد بکفایت مذاکرات آوقت پیشنهادها خوانده شود بنابراین تقاضا میکنم که اجازه بفرمائید که موافقین و مخالفین این لایحه که یک اهمیت بسزائی دارد نظریات خودشان را اظهار کنند و وقتی که نظریات آنها معلوم شد و مذاکرات کافی شد آوقت پیشنهادها خوانده شود .
رئیس - بر کردیم سر اصل مطلب آقای آقای در این باب مذاکره دارید بفرمائید .

دکتر جوان - بنده جلوتر از ایشان اجازه خواستم .
رئیس - اخیر شما بعد هستید آقای هاشمی اول بودند آقای روحی بعد آقای اراقی سوم شما چهارم آقای اراقی .
لراقی - بنده از کسانی هستم که این طرح را امضاء کرده ام ولی فعلاً از لحاظ اینکه وسایل اجرایش را در این کشور نمی بینم مقتضی نمی بینم که این طرح فعلاً تصویب شود . جریان کار کشور در این چند ماهه اخیر میرساند که ما با انقدر رشد کرده ایم و محاکم ما صلاحیت ندارند که باین قضیه باین مهمی رسیدگی کنند زیرا نتیجه اش این خواهد شد که دزد ها و مخمّنسین و کسانی را که آقایان میدانند و می شناسند هم شان یک مفاصحا حساب از محاکم بدست خواهند آورد باین محاکمی که بنده می بینم آقایان همه بخاطر دارند که در ظرف این بدست سال این مأمورین شهر بانی چه بروز این مملکت آوردند حتی بجان و مال و ناموس و شرافت و آزادی این مملکت بقا نکردند فرد فرد افراد این کشور سم آنها را چشیدند و زهر اینها را چشیدند بچکس آسایش داشت حالا بعد از همه جار و جنجال ها که یک عده از اینها کشیده اند تحت محاکمه ملاحظه بفرمائید که در محاکمات چه لن ترائی ها میگویند و چه مذاکراتی میکنند و چه

دوره سیزدهم قانون گذاری

مذاکرات مجلس

صفحه ۱۱۷۷

بریش ملت و مملکت میخندند و بی مزگی میکنند آوقت یکمده از آقایان و کلاهی مجلس شورای ملی مستقیماً و متظاهراً از این ها حمایت میکنند و ممکن است اساساً هم اینها بعد از همه این حرفها تیر نه شوند بنا بر این با این محاکم و با این داری رسیدگی بنده جاسوس نمیدانم ما حالا بیائیم و وارد قضیه باین مهمی شویم - البته این آرزوی همه خدمتگذاران و اشخاص درست است که یکوقتی تمام حسابها رسیدگی شود و متجاوزین را مجازات کنند اما ماست مالی نباید کرد قبلاً باید محاکم عدلیه را اصلاح کرد و مراجع صلاحیت داری معین کرد آوقت این امر را با آنها مراجعه کرد که رسیدگی باین کار بکنند همین محاکم قضائی بودند که حساب الامر و سفارش مردم بی گناه را محکوم میکردند و مال مردم را تفریط میکردند اگر همین هارا میخواهید رسیدگی بکنند که این ترفیع بی جایی است پس باید مقدمانش را فراهم کرد آوقت تقاضای رسیدگی کرد بنده مجلس را هم حتی صالح نمیدانم که این طرح را رسیدگی کند ما اینقدر سست هستیم که متجاوزین حاضر را نمی توانیم تعقیبشان کنیم لایحه تعقیب کاشائیان به همین مجلس آمد از کمیسیون عرایض گزارش آمد بمجلس از مجلس احاله شد بکمسیون داد گستری آقایان اعضاء کمیسیون داد گستری خدا عمرشان بدهد خیلی مردمان با فتوئی هستند آقدر حوصله بخرج بدهند که کوچکتترین تحقیقی در اطراف این موضوع بکنند در همان جلسه اول رأی دادند که این اصلاً جرم نیست و قابل تعقیب نیست آوقت یک همچو آدمی که همه اطلاع دارند از تعدی و تجاوزش باید برای خودش خیالش راحت شود در قانون محاکمه وزراء نوشته شده است که کمیسیون داد گستری مکلف است که هر نوع تحقیقی که لازم است در اطراف قضیه بعمل آورده آوقت آقایان اعضاء کمیسیون داد گستری آقدر این زحمت را بخودشان بدهند که یک رسیدگی مختصری در این کار بکنند که لااقل دفتر مراد ارباب را ببینند باینکه آن را از وزارت بازرگانی بخواهند و ببینند جریان امر چه بوده است همینطور نشنند و برقی رأی دادند که

این اصلاً جرم نیست و قابل تعقیب نیست این است مدار رسیدگی و کیفیت رسیدگی ما این کاری است که بعهده مجلس بود و این کاری است که بعهده محاکم و اگذار میشود بعقیده من بگذارید این کار باین مهمی و این عمل شایسته را یک دستهای پا کتری یک مقامات صالحتری انجام دهند که واقعا رسیدگی شود به حساب این چند ساله که واقعا اینها را رسیدگی کامل بکنند و مجازات بکنند و الا با این کیفیت بنده پیش بینی میکنم غیر از ماست مالی چیز دیگری نخواهد بود و بعلاوه صدی صد محتملین هم یک مفاصحا حساب هم بدستشان خواهد آمد (صحیح است - صحیح است)
رئیس . آقای دکتر جوان .
دکتر جوان - کر چه مقدمه عرایض بنده بعنوان اعتراض به مشی سیاسی و طرز کار آقایانی است که این پیشنهاد را امضا کرده اند ولی بالاخره بدلیلی که عرض خواهم نمود باین قانون رأی خواهم داد از این جهت بنده بعنوان موافق صحبت میکنم و مقصود بنده از مختصر مقدمه که می خواهم عرض کنم نه تنها راجع باین طرح است اصل مقصودم بیان یک حقایقی است که در این مدت یازده ماه پوشیده شده از چشم مردم و در نتیجه این ملت بدبخت امروز در یک راه ضلالت و گمراهی میروند و اصلاً سرگردان و حیران هستند که کدام حرف را باور کنند یا کدام نظاره را حقیقت بدانند و چون این حقایق را که عرض خواهم نمود مقدمه راجع باین طرح است این است که آقایان اول تصور نکنند خارج از موضوع است خصوصاً اینکه بنده در کلیات عرض میکنم بعد از حوادث شهر یورماه میگویند که حکومت دمو کراسی است و پایه آن در مجلس شورای ملی است و سیاست آن در مجلس شورای ملی است متأسفانه می بینم یک تظاهرائی شده عرض میکنم این دستگناه حکومت دمو کراسی را می بینم که کاملاً بین گفتار و کردار و بین عمل و کار تباین مردم بدبخت هر روز منتظرند که یک بوی بدی یک مژده ای از این مسائلی که گفته میشود که عمل سریع در تعقیب آن باشد یک

موضوعی در جراند در خارج مجلس طرح میشود و میروند عقب آن تصور میکنند حقیقت است و باک مدنی در فکر آن موضوع هستند بعد می بینند بهیچوجه نتیجه از آن بدست نیامد این موضوعات را که اسمش را تظاهرات میخوانم عرض کنم در این مدت یازده ماه پیش آمده است یا در مجلس یا در خارج مجلس بنده عجالتاً تذکرات خودم را عرض میکنم در درجه اول می بینم يك محاکمه را که اسمش را گذاشته اند تاریخی سیاسی در این همه جراند چندین ماه است که مینویسند حتی در این مجلس هم صحبت می کنند این محاکمه را اسمش را گذارده اند تاریخی و سیاسی در صورتیکه بعقیده بنده نه محاکمه سیاسی است نه تاریخی برای اینکه اگر يك محاکمه راجع به پنج نفر سر لشکر یا پنج نفر وزیر بود بنده تصور میکنم که میشد بگوئیم محاکمه تاریخی محاکمه سیاسی ولی آوردن يك مختار را با پنج نفر پاسبان که شغلشان مفتشی درجه پنج است و از این قبیل عناصر و مفتشین نابکار فسد در مملکت ما زیاد است این را اسمش را گذاشته اند محاکمه تاریخی این خوب راهی نیست که ما میرویم بنده دولت را هم مقصر میدانم نه این دولت را زیرا این دولت تازه شروع بکار نموده تمام این دولتهائی که در این دوره آمده است زیرا قطعاً ادوات هم در این انتشارات دست دارد دلیلش هم این است که شما را دیوها را گوش کنید راپرت هر روزه قضایای متهمین را برای عموم میگویند میخواهم به بینم این متهمین واقعی همین ها هستند مقصرین آنها همین چند نفر هستند که باین مملکت خیانت کرده اند و برای این مملکت مضر بوده اند پس بنا بر این این یکی از تظاهراتی است که این مردم بدبخت می بینند وقتی که از منزل میآید بیرون میروند يك روزنامه میخورد مخصوصاً که اخبار متهمین را بخواند بنده در این قسمت البته عریاض زیادی امیکنم موضوع دیگری که میخواهم عرض کنم و البته استدعا میکنم توجه بکنید این است که قبل از این کابینه در زمان نخست وزیر آقای سهیلی بنده شنیدم که از مجلس میخواهد کابینه تشکیل شود و نخست وزیر از مجلس تعیین شود بنده همان روز اول که این موضوع

سوق دهد نتیجه دیگری ندارد و مردم را می کشاند بيك گمراهی و بدبختی و جز صدمه برای مردم هیچ اثری بر آن مترتب نیست اگر شما میخواهید صرفه جوئی بشود در کار این راهش نیست توجه بموضوعهای اساسی باید داشته باشید و با آنها پیردارید. موضوع دیگری را باز عرض می کنم که طرحش هم خلاف واقع بود و آن موضوع ارز است که چندین مرتبه در مجلس سر هر کابینه که میآمد این جا بعضی از آقایان راجع بآن راجع بارز و ایره صحبت کردند که ایره یکی دو تومان چرا سیزده چهارده تومان قیمت برایش معین شده البته سؤال شان هم بجا بود ولی بنده بشما آقایان عرض میکنم و سؤال میکنم بعد از این کلیات و این صحبتها و این اعتراضات چه نتیجه شما گرفتید؟ غیر از این که يك حرف هائی گفته شد و بعد از آن هم در جراند يك چیز هائی نوشته شد و توده هم خوش حال شدند و تمام شد و رفت ولی نتیجه هیچ گرفتید برای مملکت؟ بنده خیلی تصدیق میدهم معذرت میخواهم. موضوع املاک را ملاحظه فرمودید. امروز در محاکمه متهمین شهر بانی یگانه ایرادی که هم مختار یا بان شاه سابق میگیرند میگویند که املاک مردم را شاه سابق از دست مردم گرفت و این را بزرگترین جرم او قرار میدهند ولی به بینید آقایان شما که میخواهید رفع ظلم از مردم بکنید در ظرف این ۱۱ ماه اخیر کدام رفع ظلم را از مردم کرده اید و کدام ملک مردم را بمردم پس داده اید يك همچو قانونی هم آمد و این جا طرح شد و رفت چه نتیجه داد جز اینکه تثبیت شد آن تعدیات سابق؟ آیا هیچ نتیجه دیگری داشت؟ یا دارد؟ همچنین خیلی از موضوعات دیگری که بنده میخواهم صحبت کنم مثلاً موضوع خوار بار که يك موضوعی است که يك نماینده دو نفر نماینده ده نماینده میآیند و این جا درس صحبت میکنند و در مجلس صحبت هائی میشود و مردم هم میگویند که مجلس و دولت در فکر ما هستند ولی من میپرسم آقایان این صحبت های شما کدام یکش در خارج اثر وضعی داشت و اثر کدام يك را در خارج دیدید؟ آقای لراقی این هم وضع کار شد؟ که شما يك پیشنهادی را يك

که با کابینه سهیلی کردید با کابینه فروغی بکنید و از عهده هم بر میآئید و بالاخره همین اثر را داشت که لا اقل اگر همه تقاضاهای شما از بین نرود یک قسمت تقاضاهای شما قبول شود بالاخره بنده کوتاه می‌کنم موضوع را و می‌خواستم عرض کنم که متأسفانه در این ۱۱ ماهه اخیر اسم اسم حکومت دمکراسی بود ولی همه تظاهرات بود. حالا بر می‌گردد بموضوع این قانون و این عرایض مقدمه بود. البته آرزوی همه این است که یک روزی حقیقتاً کسی که تعدی کرده است مانند شاه سابق یا مانند دیگرانی که کرده‌اند بیایند به پشت میز محاکمه و رسیدگی بشود باعمال آنها. این البته یک عملی است که صدمه بکسی امیرساند لغوی هم اگر بکسی ارسال فایده ارسال صدمه هم بکسانی نخواهد خورد. ضرری هم نبوده امیرساند هیچ ضرری نخواهد داشت از این جهت وقتیکه رأی گرفته شود بنده موافقم ولی از حالا بنده میگویم آقایانی که صحبت کردند آقای روحی و آقای طوسی شما هم جزو اکثریت هستید و حتی آن چند نفر از آقایانی هم که آقایان مخالفین هم که معمولاً صحبت می‌کنند غیر از بنده یا شما هستند اگر دیدیم که این تصویب نشد تقصیر با خود شما بوده است برای اینکه شما جزو اکثریت بوده‌اید شما چیزی را که طرح می‌کنید معنایش این است که شما جزو اکثریت هستید و بنده میگویم که این قانون وقتی که طرح شد (یا طرح نمی‌شود یا وقتی که طرح شد) و بالاخره بچربان افتاد اجرا نخواهد شد برای مثال عرض می‌کنم بنده مقصودی ندارم اسم اشخاص را هم نمی‌خواهم ببرم ولی بنده اطلاع دارم و سراغ دارم که یک کسی در این مجلس هست خودش هم نماینده مجلس است از یک انحصاری که برای او گرفته شده در طرف مدت کمی اینطور شنیده‌ام که با احصایه هم اینطور نشان میدهد که در ظرف سه سال این آدم سه چهار میلبون منافع نامشروع برده است این هم دستریج خون آن بدبخت‌هایی بوده است که باید همشان از این محل در این کشور با عاومه شان ارتزاق کنند.

از کالی - صحیح است آقا

دولت تجاوز می‌کند و میرسد بتجار مملکت و بازرگانان و مالکین و رفته رفته دامان همه را عرض میشود شاید بمهر که خواهد کشانید این جریان. خوب اینکه فرمودید این فرمایشاتی که فرمودید این عین دلیل بنده است و عین عرض بنده است با این دستگاه نارسائی که شما دارید

دکتر جوان - جناب عالی هم جزو دستگاه هستید

هاشمی - حساب بنده آقا روشن است در مملکت ایران یا کدام تیر از من کسی پشت این تریبون نیامده قبل از سلطنت اعلیحضرت پهلوی بنده از ۲۵ سال پیش از این در اجتماعات بوده‌ام و هر کس میتواند بیاید و کوچکترین نکته را بر من ایراد بگیرد من خود را پاک میدانم (صحیح است) و خود را صالح برای این گفتار میدانم. من قسمی زندگانی کرده‌ام آوقت هم من در دوره گذشته می‌توانستم استفاده کنم و از سال ۱۳۱۲ قلم در دستم بود و روزنامه در دستم بود ولی ساکت نشستم. ولی شریک نشدم (صحیح است) اما در یک جا شاید بفرمائید. در تشخیص آمدن یا اینجا باشد که آمدیم این جا. در این قسمت هم عرض می‌کنم اگر اینطور است بنده هم مثل شما هستم و مثل سایرین و همه در این قسمت شریک هستیم. عرض میشود آنچه فرمودید نسبت بموضوع ارز و غیره راجع به مطالب مورد بحث نبود فقط موضوع برگشت می‌کند بیک مطلب مخالف و موافق و آن این است که دستگاهی که بتوان سر و کار مردم را بر گذار بآن دستگاه کرد تا رسیدگی بکند و اطمینان هم حاصل بشود هست یا نیست؟ و بفرمایش آقای اراقی طوری نباشد که فلان آدم متخطی مفاصا حسابی هم بدستش بیفتد. بیائیم سر فرمایش آقای انوار آقای انوار هم همین فرمایش را فرمودند ولی آقای انوار بایک دلیلی صحبت می‌کنیم باشما که نتوانید جواب بدهید. با آقای انوار عرض می‌کنم. اینکه فرمودند الان وقتی است که رسیدگی شود بنده عرض می‌کنم امام خودمان حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام می‌فرماید لا کل ما یعلم یقال ولا کل ما یقال حضرا هله. لا کل ما یعلم یقال هر چه دانسته میشود گفته نمی‌آید و این موضوع هست و

حالا گفته میشود و لا کل ما یقال حضرا هله و نه هر چه را می‌شود گفت اهلش حاضر است و لا کل ما حضرا هله آن وقت. و نه هر آنچه را که اهلش هم حاضر باشد وقت گفتنش رسیده است. برای اینکه نسبت باین کار شما اهلش را حاضر ندارید آماده نیستید و ما حضراست آقا. پس چون وسیله و دستگاهی را ندارید و خودتان هم می‌گویید پس این دلیل عرض بنده است و موافقت با عرض بنده است. بنده میگویم محکمه آن را تشخیص بفرمائید که چه محکمه و کدام دستگاهی رسیدگی باین کارها خواهد کرد؟ می‌فرمائید قماش چطور و فلان چطور خودتان هم تصدیق دارید وسیله ندارید حالا آقای انوار مادام که قانونی در مجلس هست پیش این مردم ابهت دارد و وقتی که از این مجلس بیرون رفت خدای من شاهد است آقای انوار این اشخاص آسوده می‌شوند مثل قانون احتکار یا مثل ماده واحده این یکی را هم می‌خواهید ضمیمه همان بکنید که موضوع ملوث بشود؟ عرض کردم یک فکر اساسی باید راجع باین کار کرد هنوز دستگاهش را ندارید شما که رسیدگی باین کار بکنید.

رئیس - آقای فرمائید

فرمانفرمایان - عرض کنم در این موضوع بنده هم یکی از امضاء کنندگان این طرح هستم بنده در قسمت آخر بیاناتی که آقای هاشمی بعنوان مخالفت فرمودند استفاده می‌کنم و از آنجا شروع می‌کنم فرمودند دستگاه ما رسا نیست و آماده نیست برای اینکه بشود این طرح قانونی را پیشرفت داد و بیابان رساند که مطابق بیات خیر خواهانه مجلس نتیجه برسد. بنده عرض می‌کنم از روزی که این طرح امضاء شده است دستگاه قانونی ما فرق نکرده است دستگاه قضائی ما همان است که بوده است این طرح را ما یک ماه است که امضا کرده ایم دستگاه قضائی ما هم تغییری نکرده است پس در این صورت بنده امیدام چطور میشود یک شخص محترم می‌مانند ایشان که همه بیانات شایسته روی مدارک و مبنی بر مستندات است یک همچو صحبتی در این جا بفرمائید و چنین توضیحی بدهند این دستگاه قضائی ما از آن بدتر

وجود ندارد اگر آقایان در نظر داشته باشند در موقع طرح بودجه که بنده در اینجا ایرادانی گرفته‌ام و بیاناتی کردم راجع بقضات خیلی در خارج بقضات برخورد ولی عین حقیقت را عرض کردم قضات ما از خود شهامتی نتوانستند بخرج بدهند همیشه خودشان داوطلب بودند که یک کسی پیدا بشود و با آنها حساب الامر را بار کنند و خودشان استقبال میکردند نه اینکه در واقع همیشه آن حساب الامر با آن اقتدار و آن پایه بوجود آمده باشد ولی امروز عجله چون این طرح را امضاء کرده‌ام و بعلاوه در جلسه قبل مجلس قریب بانفاق رای داد که این طرح امروز در دستور مجلس مطرح شود چرا در آن موقع رأی دادید و چرا حالا مخالفت میکنید و میگوئید که حالا موجبانش فراهم نیست و وحدت ملی را باید فراهم کرد. بنده از آقایان تعجب میکنم و کلاه که نباید فرصت بدهند برای اینکه در خارج این تنقیدات و این طرز فکری که ملاحظه می‌فرمائید در ملت منتشر میشود نسبت به مجلس شورای ملی و نسبت به کلاه و نسبت به ماها تأیید شود. ما نباید بهانه بدست آنها بدهیم. ماها یک بیت پاک و صافی داریم خورده برده نداریم بگذارید با همین وضع ناقص یک رسیدگی بشود باز هم رسیدگی ناقص بهتر از این است که رسیدگی نشود. بنده از کسانی هستم که خون میخورم نسبت به همین محکمه که صورت یک کمدی را پیدا کرده است. این محکمه که فقط وظیفه شان این است پولی بگیرند و بزود سفید را سیاه کنند یا سیاه را سفید کنند و متوسل میشوند بتمام استدلالات قضائی که در کتب از زمان حقوق رمنها نوشته شده است تا اکنون برای اینکه کم کم بگویند که پولی مرحوم مدرس شهید یک آدم عادی بوده است و یا مختار یک آدم پاک و بی آلاشی بوده است و ضمیمت باینجا دارد میرسد ولی با وجود این بنسبه توضیح میدهم که با این کثافات و با این وضیمت پرده برداشته میشود و آنها را هم بکیفر خودشان خواهند رسانید اینها هر صورتی که محکمه برایشان درست کنند آن جایها بکیفر خودشان خواهند رسید یک آتش مقدسی می‌خواهد آقا در این مملکت

این مملکت هم پانزده میامون بیست میلیون نفوس دارد در تمام این مملکت در تمام این قسمت‌ها مردم بطور عموم شرکت ندارند آقا در این مملکت بیست هزار نفر یا پانزده هزار نفر کارمندان دولت هستند از این بیست هزار نفر پانزده هزار نفر بعقیده بنده با صد نفر یا اگر اغراق نگفته باشم هزار نفر بیشتر آلوده نیستند و الا به ملت در این قضیه آلوده است و نه مالکین آلوده هستند نه دکان دارها آلوده هستند آقا (صحیح است) آنها که میگویند چطور و چه چیز این صحبتها لازم نیست اینکه در بین لازم ندارد همه میدانند همه مردم میدانند بنده هم میدانم شما هم میدانید عامه میدانند حالا فرض بفرمائید در پنج تا اشتباه میکنید پنج تا را بنده میدانم یا شما نمیدانید آههم معلوم میشود و عرض کردم همه میدانند. فرض بفرمائید اگر بنده که یک ثروت خاوادگی داشته‌ام در این مملکت بزور میتوانم یک اتومبیل بخرم چطور یک نفر میتواند در ظرف یکسال پنج تا ده تا اتومبیل عوض کند این مسئله خیلی واضح و روشن است اگر شما این مسئله را اصلاً بقضاوت ملی واگذار کنید و فراموش کنید آقا اسامی این عده اشخاص را مردم و ملت خیلی بهتر از بنده و شما میدانند (صحیح است) و می‌فهمند و خود ملت بدون اینکه کوچکترین اشتباه را بکنند انگشت را روی آن میکذارند ما همیشه در خیابان در کوچه در خود اجتماع در میان مردم در بیرون در ده خودمان می‌بینیم و می‌شنویم که مردم اسامی را همه میدانند و میگویند آنها که میدانند ما میخواهیم در این جا کتمان نکنیم این است که بنده از کلیه آقایان آتمنی میکنم و مخصوصاً استدعا میکنم آقایان نهایت موافقت را بخرج بدهند و اصلاً آن پیشنهادی هم که از یکی از دوستان عزیز بنده رسید که از دستور خارج شود این هم یکی از نمایندگان - آن پیشنهاد رد شد آقا.

فرمان نمایان - این هم هیچ از روی ندارد حالا که میفرمائید رد شد بهتر که رد شد. این مذاکراتی که ما در این جا میکنیم بعقیده بنده از تمام این موضوعاتی که در مجلس مطرح است از موضوع جنگل‌ها و از سایر قوانین و

تمام لواجی که مطرح است و در این هفت و هشت ماهی که بنده در مجلس شرکت دارم مطرح بوده است از همه مفیدتر است این موضوع که این لایحه مداوای ملت است و این دوائی است که علاج میکند دردها را و ما نباید امساک کنیم از اینکه این دوا را باین اجتماع بدهیم نباید امساک کنیم و بدهیم. این است که بنده آتمنی میکنم این طرح مورد قبول واقع شود و اساساً بنده پیشنهاد کردم که این برود بکمپسیونی که از شعبات معین خواهد شد و بعداً در اینجا مذاکره کنند راه و وسیله‌اش را پیدا کنند و بمجلس راپرت بدهند.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - عده از آقایان اجازه خواسته‌اند که این موضوع را بگذاریم برای جلسه آتی این است که اجازه‌ها محفوظ میماند برای جلسه آتی. آقای اعتبار.

اعتبار - پیشنهادی که بنده و آقای بهبهانی و آقایان دیگر کردیم نظرمان این بود که این حرفها این جازده شود حالا که شد دیگر چرا بماند برای جلسه آتی؟ خوب همین حالا تکلیفش را روشن کنید برای جلسه آتی چرا؟ ما نظرمان این بود که این مذاکرات را در خارج بین خودمان صحبت میکردیم تا بین امضاء کنندگان و مخالفین این قضیه حل شود. چون این موضوع یک عملی است که تمام طرفدار این موضوع هستند بهتر این بود که این صحبت‌ها در مجلس نشود حالا که شد باید تکلیفش معلوم گردد و بنظر بنده موضوعی ندارد که یک جلسه دیگر را صرف این کار بکنیم حالا رأی بگیرید.

رئیس - آقای دکتر ملک زاده ضابطه با کفایت مذاکرات؟
دکتر ملک زاده - عرض میکنم اینکه بنده اجازه خواستم برای این بود که حقیقه تذکراتی که برای این موضوع داده شد بنظر بنده شایسته نبود در مجلس گفته شود نکته دوم را که میخواهم بعرض مجلس شورای ملی برسانم از نقطه نظر ورود در قضیه و بحث در موضوع نیست بلکه از نقطه نظر خیر خواهی است چون این موضوع به عقیده

بنده خیلی مهم است و شاید حق بود که این موضوع بیشتر مطالعه و دقت بشود ولی متأسفانه نشد و حالا آمده است به مجلس البته رد شدن این لایحه از مجلس هم بعقیده بنده نه صلاح مجلس است و نه صلاح کشور است (صحیح است) صلاح هیچکدام نیست بنابر این بعقیده بنده نظر مخالفین را هم میشود تأمین نمود.

سمعی - رد نمیشود قبول میشود

دکتر ملک لاده - آقا رأی خودتان را میدهید سایرین هم رأی خودشان را میدهند. بهر حال نظر مخالفین را هم میشود تأمین نمود و آن استدلال آقایان نمایندگان است که بیان کردند که شاید وسایل رسیدگی را هنوز ندارند و وسایل رسیدگی همچو اسر مهمی را در دست رسی ندارند بعقیده بنده شور اول این لایحه که رأی داده شد می‌رود بکمیسسیون و کمیسسیون مربوطه میتواند با دولت هم وارد مذاکره شود دولت یا وسایل اجرای این قانون را در دست دارد یا ندارد اگر وسایل اجرای این قانون را دارد زهی سعادت که یک چنین موضوع مهمی را که یک روزی باید در این مملکت عملی کرد تا بین پاك و نا پاك يك امتیازی داده شود و باین جنایات رسیدگی بشود چه بهتر و اگر وسایل در دست نیست دولت در صدد تهیه وسایل بر آید تا شاید این موضوع با يك شکل آبرومند و از روی قانون و عدالت حل شود این بود نظر بنده.

(جمعی از نمایندگان مذاکرات کافی است)

رئیس - آقای طوسی يك توضیحی دارد. بفرمائید **جمعی از نمایندگان** - خیر مذاکرات کافی است آقا. **طوسی** - بنده يك عرض کوچکی دارم (بعضی از نمایندگان - کافی است - کافی است) اجازه بفرمائید.

اب کالی - بفرمائید آقا **طوسی** - این فرمایشی که همکار عزیزم آقای دکتر جوان فرمودند برای بنده خیلی ناگوار بود برای اینکه فرمایشات ایشان افسانوار بود. خیلی خیلی متأسف هستم که شناسخته بیایی کردند که بمن نمی‌چسبید من طرفدار اکثریتی

بود زیرا دستگاه قضائی ما یکی از دستگاهها و اوضاعی است که رکن ثالث مشروطیت ما از آن تشکیل میشود و بواسطه همین دستگاه قضائی است که ما با داشتن دانشکده حقوق کلاسهای حقوق و قضائی و با داشتن مردمان آبرومند و دانشمند توانستیم موفق شویم الفاء کاپیتو لاسیون و ما الآن در يك موقعیتی قرار گرفته‌ایم که دنیا تصدیق دارد که ایرانی و فضایی ایرانی و علمای حقوق ایرانی میتوانند بحق رسیدگی بکنند بحثی که ما داریم امروز بادیگران این است که بگذارید قضایا بدست علمای حقوق مباحثه و رسیدگی شود چرا در يك موضوعانی که يك قاضی احیاناً تخلف کرد یا ده قاضی تخلف کرده است ما آنقدر عدم اعتماد نسبت به قضات ابراز کنیم؟ (صحیح است) بنده خواهش می‌کنم این موضوع دیگر تکرار نشود و با این اوضاع و این دستگاه قضائی و این محکمه که داریم برای رسیدگی به تمام کارهای مان کافی است.

رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - عرض کنم بر طبق نظامنامه آقا در اینگونه مسائل فوق‌العاده که پیش می‌آید مسئله خیلی مهم است و این موضوعی که صحبت شد بنظر بنده مسئله ایست فوق‌العاده که تا بحال سابقه نداشته است (صحیح است) و بنده عقیده‌ام اینست که مطابق نظامنامه باید کمیسسیون خاصی برای این کار انتخاب شود و آن کمیسسیون رسیدگی بکنند اگر لازم است که به کمیسسیون دادگستری هم بفرستند آن کمیسسیون خودش بفرستد پس عقیده بنده این است که اشخاصی که برای شعب انتخاب شده اند از هر شعبه دو نفر انتخاب کنند و يك کمیسسیون ۱۲ نفری برای این کار تشکیل بدهند اگر آنها صلاح دانستند که به کمیسسیون دادگستری هم برود خودشان مراجعه کنند از این جهت بنده نمیتوانم موافقت کنم که يك سره بروند به کمیسسیون دادگستری علاوه موضوعی را بنده میخواستم عرض کنم لیکن موقع به بنده رسید و چون معتقدم این اسرفوت میشود از اینجهت حالا لازم دانستم عرض کنم بنده از اشخاصی هستم که این لایحه را

هستم که خوب خدمت کنند با اکثریتی موافق هستم که خدمت کنند و برای این مملکت کار کنند همانطوری که به دولت های قبل رأی ندادم و به دولت فعلی رأی دادم از همین نظر بود که باصلاحات مملکت پردازند يك فرمایشی فرمودند که این را بنده از آقا انتظار نداشتم امتیاز چه بود؟ کی بود؟ کی داد؟ بنده آقا وضعیت دوره ۳۴، ۳۵ سال زندگانیم تا امروز نشان میدهد بیایید رسیدگی کنید به بینید چیست؟ بنده خیلی متأسف هستم از این فرمایشات و چنین انتظاری نداشتم (نمایندگان - صحیح است).

رئیس - رأی گرفته میشود به کفایت مذاکرات ...

دشمنی - کفایت مذاکرات مورد ندارد مطرح نیست کسی هم مخالف نیست رأی به قابل توجه بودن طرح بگیریید.

رئیس - آقایانی که موافقت با کفایت مذاکرات بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. حالا رأی گرفته میشود به قابل توجه بودن این طرح موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد آقای نقابت:

روحی - پیشنهاد ندارد دیگر.

بنده پیشنهاد محاکم طرح راجع برسیدگی حسابها به کمیسسیون دادگستری مراجعه شود.

جمعی از نمایندگان - ختم جلسه. ختم جلسه.

نقابت - اجازه میفرمائید.

رئیس - بفرمائید.

نقابت - توجه مختصری بفرمائید. این طرح که مورد توجه آقایان واقع شد قبلاً هم عرض کردم تماس دارد با حقوق اشخاص و مقتضی است که برای متخلفین و مشمولین این قانون هم يك جرایمی نوشته شود و البته بنابر این اقتضا دارد مطابق سیره کمیسسیون دادگستری عمل شود در کمیسسیون دادگستری با دولت وارد مذاکره و مباحثه خواهند شد فقط يك نکته را استفاده از موقع خواستم بکنم و آن در جواب بعضی از آقایان است که خیلی حمله بدستگاه قضائی کردند عرض کنم که قضیه اینطورها نیست و خواهش می‌کنم مسائلی که اینجا

مذاکره میشود خیلی در حدود عصبیت و فشار مذاکرات

بیايد در کل يازده ماه ۳۷۰ ميليون آمده و ۹۰۰ ميليون از بين رفته است (سمیعی - بجيب زده اند) درست توجه به مرض بفرمائيد برويد در خزانه داری صورتی که داده اند از قند و چای و شکر و بهیکار و ترپاک و عرض کنم قماش که بايستی صد و بيست ميليون ماهیانه به خزانه داری برگردد در يازده ماهه فقط سيصد ميليون برگشته است و حال آنکه قيمتش هم سه برابر شده است.

مسعودی خراسانی - با اين قيمت زباد .

مؤيد احمدی - بای بفرمائيد ايشان با اين قيمت كزاف پس کاری كنيد كه تازه گيها را فعلاً جلو گيري كنيد . حالا اين يازده ماه را بياييد و دنبال كنيد خوب پيدا كنيد رسيد گي ... كنهيد تحقيق كنيد كه مسئولان كيست و كجا است .

امير نيمور - آهائي كه بيشتر برده اند گي رسيد گي ميشود ؟

يكي از نمايندگان - بايد بمحاكمه بيايد .

وزير پيشه و هنر و بازرگانی (آقای هژير) - بنده كه امروز خواستم شرف حضور بهم رسانم در مجلس شورای ملی از نظر اين بود كه مقرر فرمودند كه قانون متمم بودجه مطرح است و اينطور اطلاع دادند و برای اين شريفياب شدم كه اگر توضیحي لازم باشد به عرض برسانم و چون اين موضوعی كه مطرح بود طرح قانونی بود كه خود آقایان نمايندگان رأساً تهیه فرموده بودند و صحبت هم شد بنده يك توضیح مختصری هم راجع به فرمایشات آقای دكتر جوان داشتم ولی باوجود اين خواهستم وارد مطلبی كه مطرح بود بين خود آقایان نمايندگان بشوم و عرض کرده باشم ولی راجع بفرمایشات آقای مؤيد احمدی چون ميترسم سكوت بنده كه در اينجا حضور داشتيم توليد يك سوء تفاهمی بكنند خواستم يك نکته مختصری را به عرض آقایان برسانم .

از موقعی كه شركت های اقتصادی برچيده شد و بموجب قانونی كه در مجلس شورای ملی تصويب شد بصورت قسمت اقتصادی در وزارت دارائی تشكيل شد وزارت دارائی مكلف دانست قسمت اقتصادی را باینكه آن مبللی را كه در بودجه

ملكتهی پیش بینی کرده بودند باستناد يکی از مواد خود همان قانون قسمت اقتصادی تربيت مشاخره یعنی مبلغ معينی در آخر هر ماه بخزانه ملكت بپردازند تا جريان پرداخت های كشور دچار وقفه نشود چون در خود قانون پیش بینی شده بود كه قسمت اقتصادی مكلف است در آخر هر سال ترانزانه عملیانش را بدهد (سمیعی - اندادند) مكلف بود ترانزانه اش را بدهد و اين ترانزانه بترتيب مخصوص رسيد گي شود و قتيكه رسيد گي شد معلوم ميشود كه منفعت خالص و باصلاح امروزه سود و بهره آن قسمت چقدر است آنوقت دولت ميتوانست از اين قسمت استفاده كند و چون ممكن نبود و دولت ميتوانست يك سال يا يك سال و چند ماه منتظر باشد تا به بدين نتيجه عمل كرد اين قسمت اقتصادی چه بوده است و منتظر بماند تا بيلانش تصويب شود بعد از آن دولت مانزاد و ماحصلش را بعنوان عايدات خالص بر دارد اين بود كه پیش بینی شد و آقایان تصويب فرمودند كه مبلغ معينی بطور گلوپال و كتره در آخر هر ماه بدولت بپردازند تا بعد معلوم شود . بيلان هم تا بحال تصويب نشده و معلوم نشده است هنوز بعداً رسيد گي خواهد شد اما آنچه كه آقای مؤيد احمدی فرمودند اين بوده كه در آخر هر ماه اين مبلغ مسلم مصوب در بودجه را باستناد يکی از مواد قانون قسمت اقتصادی از حساب قسمت اقتصادی برداشت ميگردند اما آن حساب قسمت اقتصادی چه بود ؟ آن حساب اقتصادی مركب بود اولاً از كلييه دارائی شركت های برچيده شده در آخر خرداد ۱۳۱۹ باضافه مبللی كه بموجب همان قانون قرض کرده بود اين قسمت اقتصادی از بانك ملی و باضافه فايده تجاری كه قسمت اقتصادی از خريد و فروش اين اجناس بدست ميآورد یعنی مجموعاً اينها به دارائی قسمت اقتصادی ريبخته ميشد در اين حساب و خزانه داری بحساب قانون و باستناد آن قانون اقتصادی البته بايد در آخر هر ماه مقداری بر ميداشت قطع نظر از اينكه اين فايده است يا قيمت خود آن اجناس است در آن تاريخ كه واگذار شده است نه قسمت اقتصادی يا از محل ديگری است كه به

عايدات دولت افزوده ميشود ولی هنوز بيلان آن تهیه نشده است و اما راجع به مبلغ ۱۲۰ ميليون كه بايد بپردازند پرداخته اند علتش اينست كه عرض ميكنم بعد از شهر يور اخواسته اند بگويند كه آن تربيتی را كه قبلاً عمل ميگردند حالیه هم عمل كنند یعنی قبل از آن كه دولت آنچه كه ميگيرد بداند كه از موجودی است يا اينكه دارد از عايدی ميخورد كه اخواسته اين تربيت را عمل كند و گفت آن چیزی را في الواقع در آمد دولت باشد بر دارند باینكه بروند از موجودی بر دارند و وارد اين بشوند كه آیا واقعاً در آمد است يا سرمايه و در آمد روی هم است يا از سرمايه است بنا بر اين ميخواهم عرض كنم كه اگر بعمل در آمد خزانه از حساب قسمت اقتصادی قبل از شهر يور با در آمد اقتصادی از حساب خزانه بعد از شهر يور ملاحظه بفرمائيد تصور بفرمائيد كه اينها را خورده اند و برده اند البته رسيد گي لازم دارد و رسيد گي هم درش ملاحظه ميشود ولی تفاوتی كه فرمودند امكان ندارد كه اصلاً جزو خورده و برده ها بشود و البته رسيد گي لازم دارد . (صحیح است)

مؤيد احمدی - بنده توضیحي دارم .

رئيس - آقای مؤيد احمدی بفرمائيد .

مؤيد احمدی - بنده يك توضیحي دارم - خیلی خوشوقتيم كه آقای هژير عين عرايض بنده را فرمودند عرض بنده در موضوع شركت های تجاری بود ماهی يك مبللی ميدادند بعد واگذار به اقتصاد شد و ميداده فرمودند كه بحساب خزانه نمی آمد به كجا ميرفت ؟ ما پولهايمان مطابق قانون بايد در خزانه امر كز پيدا كند و بحساب خزانه بيايد و دولت حواله جانش را بعهده خزانه داری ميداد اگر اين پولها در خزانه هست كه بنده عرضي ندارم لکن اگر اين پولها بيست بايد رسيد گي كرد .

ملاحظه بفرمائيد آقای اين كار غير از ماليات بر درآمد است . درست به مرض توجه بفرمائيد اين موضوع غير از ماليات صدی سه است اينها يك اشخاصی پولهای را می گيرند و میآيد در وزارت مالیه در ده جا ثبت و ضبط

ميشود و بعد ميرود در خزانه ولی اين پولها از آنها بيست برای اينكه يا ترپاك است كه حمل بخارجه شده است و در ازاء آن پارچه آمده يا اسعار خارجی داده اند در مقابلش يا قند داده اند شکر داده اند پارچه داده اند يك پولی اينطوری از ملكت رفته و بشكل اجناس برگشته و اين اجناس در بين مردم بفروش رفته و خيالی بيشتر هم فروش رفته مثلاً بسته چائی دو تومانی پارسال امسال شش تومان فروش رفته شركت چای هي هفته اعلان ميكنند همه را حراج می كند پنج تومان شش تومان مي فروشند در حاليكه چائی را بسته دو تومان خریده با اين عايدات بحساب خزانه داری عرض می كنم در مدت اين يازده ماه فقط سيصد ميليون ريال آمده است در صورتی كه پیشتر ماهی ۱۲۰ ميليون می آمده است ۱۱۴ می فرمائيد كه اين پولها هست جناب عالی تأمین كنيد و بفرمائيد كه اين پولها در خزانه داری هست در وزارت مالیه هست ۲ در بانك هست ۲ اگر ميدانيد كه بيست و بخزانه داری واقعاً نيامده خوب من ميدانم كه چه شده است و البته بايد رسيد گي كامل كرد واقعاً خوب بنده در خاطر هست بين دوره دوم و سوم يك فترتی بود بعد از فترت آمدند و گفتند كه بحسابهای اين مدت رسيد گي نشده (باين كتاب قوانين مراجعه و ملاحظه بفرمائيد) و برای رسيد گي باين حسابها هر ششماه يك مرتبه چند نفر را مجلس انتخاب كردند كه بحساب خزانه داری برسند بنده عقیده ام اين است مجلس شورای ملی حالا هم بايد مطابق قانون ۶ نفر را انتخاب كند كه بروند و حساب اين ۱۱ ماهه را در خزانه داری بكنند و مسؤولين آن را پيدا بكنند و محاکمه شان بكنند و هر چه ميخواهند بكنند بكنند .

(جمعی از نمايندگان - ختم جلسه - ختم جلسه)

وزير بازرگانی و پيشه و هنر - بنده آقا خیلی متأسف هستم كه در يك مطلبی كه معلوم بيست چه مناسبتی باين لايحه دارد ناچار شوم كه دو مرتبه اسباب تصديع خاطر آقایان را فراهم كنم آقایان آقای مؤيد احمدی جناب عالی خوب می دانيد كه اين قانون افزايش حقوق را آقایان بعد از

شهر یور ماه تصویب کردند و يك مرتبه چیزی را که دولت خرج می کرد دو برابر شد . . .

مؤید احمدی - آقای يك میلیون پول اعلیحضرت را گرفتند يك میلیون وسیصد هزار لیره تصویب کردند .

ولیر بازارگالی و پشه و هنر - اجازه بفرمائید اگر

منظور آقایان این است که بحساب وزارت دارائی رسیدگی شود تا در یکماه بلکه در یازده ماهش یا در تمام مدت مانعی

نیست و کسی هم مخالف نیست پیشنهاد بفرمائید هر يك از آقایانی که مایلند موافق هستند تشریف بیاورند و ملاحظه

بفرمائید ولی بطور قطع و مسلم این را که گفتید بضرر قاطع بنده خواهم عرض کنم که صحیح نیست (مؤید احمدی -

جنابعالی اطلاع اندازید) يك مقیدار معینی اجناس مختلف وارد می شد و بفروش می رفت اگر جنابعالی وارد این حساب

شوید که مثلاً در سال ۱۳۲۰ قند ، شکر یا توتون یا چای چه مقدار خریدند و چه مقدار فروخته اند و در این ششماه

یا ۱۱ ماه و خورده ای حسابش را بکنید که از حیث وزن يك مقیدار بوده است و از حیث قیمت بیشتر آنوقت این

استنتاجی که می فرمائید ممکن است صحیح باشد اما آنچه که می فرمائید که درآمد خزانه داری در طرف این ۱۱ ماهه

از درآمد ماهیگاه خزانه داری قبل از این ۱۱ ماه کمتر بوده است بصرف این که نمیشود گفت تفاوتش را خورده اند و

برده اند عرض کردم تشریف بیاورید و ملاحظه بفرمائید در هر حین مخارج اضافی که شده است چهقدر است تشریف

بیاورید و بسه بینید همان جای که می فرمائید کرایه آش را ملاحظه بفرمائید در سال ۱۳۲۰ چهقدر بوده

بیمه اش چهقدر بوده حق العمل که میخواهند بردارند بفروشنند بدهند چهقدر بوده است اینها را حساب کنید و الا بدون حساب

اگر نمی فرمائید که قطعاً مورد ندارد و بطور قطع هم فرمودید و اگر این فرمایشات شما بعد از حساب شده و صحیح هم هست

دیگر چه رسیدگی دارد . اگر بهمان دلیلی که خودتان می فرمائید باید مجلس شورای ملی حق نظارتی که در امور

مالی عملی که دارد و باید اعمال کند پس چرا اعمال نمیکند

لقابت - همان ماده ۳۸ را که آقای صفوی اخطار فرمودند

در آخرش مینویسد و نیز ممکن است به شعبه یا کمیسیون که در مجلس قبل از وقت تشکیل شده است این طرح را مجلس

بهمان کمیسیون رجوع نماید حالا مجلس رأی داد بقابل توجه بودن این طرح اعضاء کمیسیون داد گستری هیجده نفر

هستند ۱۲ نفر هم از سایر آقایان انتخاب میشود عمل این بود که دعوت میشدند مثل سایر لوایح دیگری که بکمیسیون

داد گستری می آمد و با دولت هم مشاوره میشد حالا هم این طرح بکمیسیون داد گستری مراجعه شود این آقایان هم

دعوت میشوند چون این طرح محتاج به نوشتن قوانین جزائی است و کمیسیون داد گستری هم باید نظر بکنند این است که

پیشنهاد خودم را تأیید میکنم که بآن رای گرفته شود **رئیس** - گرفته میشود به پیشنهاد آقای نقابت موافقین

برخیزند (عده کمی برخاستند) تصویب شد **طوسی** - دو پیشنهاد متحدالشکل دیگر رسیده یکی

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مال آقای انوار است یکی مال آقای فرامانمائیان

پیشنهاد میکنم : طرح تقدیمی به کمیسیون خاصی که از شعبات انتخاب میشود رجوع شود (صحیح است) فرامانمائیان

طوسی - مال آقای انوار هم همین مضمون است **رئیس** - موافقین با این پیشنهاد برخیزند (اغلب

برخواستند) تصویب شد آقایان شعب را تشکیل خواهند داد و نمایندگان خودشان را

معین میکنند که مشغول شوند برسیدگی باین طرح (صحیح است)

۶- موقع و دستور جلسه آتی - بعد ختم جلسه |

رئیس - اگر اجازه می فرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آتی سه شنبه سوم شهریور

ماه سه ساعت پیش از ظهر دستور لایحه متمم بودجه | مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد |

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری